

tashqarida tarqalmoqda, bu esa keyinchalik o'zlashtirilayotgan ta'lim dasturiga ma'lum fanlar bo'yicha onlayn kursni kreditlash masalasini hal qilish zarurligiga olib keladi.

Raqamlashtirishning yana bir qiziqarli jihati – ta'limda xorijiy onlayn kurslardan foydalanishning qonuniyligini ta'minlash. Bugungi kunda O'zbekiston va xorijiy universitetlar ta'lim sohasida hamkorlik qilishlari uchun harakatlar boshlangan. Talabalarga ta'lim faoliyati bilan shug'ullanadigan bir nechta tashkilotlarning, shu jumladan, xorijiy tashkilotlarning resurslaridan foydalangan holda ta'lim dasturini o'zlashtirishga ruxsat beriladi.

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni // "(Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 12.10.2021-y., 03/21/721/0952-son).

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 5 oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston – 2030" [strategiyasini](#) tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079-sonli Farmoni. (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2020 yil 12 oktabr, 40-son, 443-modd).

3. www.openbusiness.ru.

REZYUME. Maqolada oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalardan foydalanishning huquqiy-meyoriy asoslari, bu jarayonda onlayn kurslardan, ta'limni raqamlashtirish elementlaridan, raqamli texnologiyalardan foydalanish roli tahlil qilinadi.

РЕЗЮМЕ. В статье анализируется важность и роль использования онлайн-курсов, элементов цифровизации образования и цифровых технологий в системе высшего образования.

SUMMARY. The article analyzes the importance and role of using online courses, elements of digitization of education, and digital technologies in the higher education system.

“TAORIFI MUSLIMIN” JURNALIDA TURKISTONDAGI ISLOHOTCHILIK JARAYONLARINING YORITILISHI

A.O.Xasanov – *tayanch doktorant*

O'zbekiston Fanlar akademiyasi Tarix instituti

Tayanch so'zlar: “Taorifi muslimin” jurnali, milliy matbuot, Istanbul, Turkiston tarixi, Asfandiyorxon, Buxoro

Ключевые слова: журнал «Таорифи муслимин», национальный пресса, Стамбул, история Туркестана, Исфандиярхан, Бухара.

Key words: “taorifi muslimin” journal, national press, Istanbul, History of Turkistan, Isfandiarkhan, Bukhara.

XX asr boshlari butun Sharq olamida ozodlik g'oyalari keng yoyilgan, yangi uyg'onish pallasi boshlangan davrlardan biri sifatida tarixga kirdi. Xuddi shu davrda Rossiya imperiyasi tarkibidagi musulmon xalqlari hayotida ham mustamlakachilikka qarshi kurash yo'nalishida fikriy o'zgarishlar jarayoni yanada rivojlanib bordi. 1905-1911-yillar orasida Rossiya, Turkiya, Eron kabi davlatlarda yuz bergan inqiloblar ta'sirida qaram xalqlarning ozodlik sari intilishlari kuchaydi. Xususan, Turkiston o'lkasida ham xalqni yagona maqsad ostida birlashtirib, o'z haq-huquqlari uchun ongli siyosiy kurash orqali ozodlikka chiqarish harakati shakllandi. Yangi g'oyalar va islohotchilikka da'vat ichki va tashqi davriy nashrlar orqali keng yoyilib turdi.

Rossianing mustamlakachilik siyosatini fosh qilishda 1905-yildan so'ng faoliyatini yo'lga qo'ygan milliy matbuotning hissasi beqiyos bo'ldi. Butun imperiya tarkibidagi musulmon o'lkalari qatori Turkistonda ham yangi milliy nashrlar dunyo yuzini ko'rdi. Ammo imperiya hukmron doiralari bu holdan unchalik xushlanmadi. Turkistondagi ilk milliy matbuot namunalari bo'lgan “Taraqqiy” (1906) va uning davomchisi “Xurshid” (1906) gazetalar hukmron sinf siyosatiga muxolif fikrlari uchun mustamlakachilar tomonidan yopildi. “Tujjor” (1907) gazetasida bu haqida quyidagicha yoziladi: “... o'tgan yil Ismoil Abidov, Munavvarxon Abdilrashidxonovlar “Taraqqiy” va “Xurshid” gazetalarini nashr etsalar ham hukumat hozirag'a muxolif o'lg'anlari sababli gazetalarini to'xtatildi” [1]. Undan so'ng chop qilingan “Shuhrat” (1907) va “Osiyo” (1908) gazetalarini boshiga ham yuqoridagi gazetalar kuni tushdi. Va Turkiston milliy matbuoti 1913-yilga qadar biroz muddat sukutda qoldirildi.

Rossiya mustamlakachilarning har qanday taqiqlariga qaramay turkistonli millat oydinlari uning mustamlakachilikka asoslangan siyosatini fosh qilishdan bir zum ham to'xtab turishmadi. O'z fikrlarini nafaqat o'lkadagi milliy matbuot orqali, balki Qozon, Orenburg, Ufa, Boku, Istanbul va Qobul kabi shaharlarda maslakdosh taraqqiy-

Shu munosabat bilan ta'lim sohasidagi qonunchilik bazasini sifatli isloh qilish va “Ta'lim to'g'risida”gi qonunga o'zgartirish kiritish taklif etiladi. Biz ta'lim tashkilotlarining o'zlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanish tamoyillari to'g'risidagi qonunning alohida moddasini joriy etish, ta'lim tashkilotlarini o'quv jarayonlarida ilg'or texnologiyalarni qo'llashga majbur qilish zarurligini ta'kidlaymiz. Bu O'zbekistonning barcha oliy ta'lim muassasalarida raqamlashtirish jarayonlarini boshlashga imkon beradi, bu esa mahalliy ta'lim muassasalarining ta'lim xizmatlari bozorida raqobatbardoshligini oshirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

parvarlari tomonidan chiqariladigan turli gazeta va jurnallar orqali ham muntazam yoyib bordilar. Butun musulmon dunyosini rus mustamlaka changalida qolgan Turkiston ahvoli bilan tanishtirishga intildilar. Usmonli imperiyasida nashr qilingan “Taorifi muslimin” jurnali bu borada alohida minbar vazifasini bajardi. Jurnal bir tomondan Turkistondagi muxbirlari orqali u yerdagi voqea-hodisalar bilan Usmonli xalqini tanishtirishga intilgan bo'lsa, ikkinchi tomondan Buxoro, Samarqand, Xivadagi oz sonli taraqqiy-parvarlarning ovozig'a aylandi [10:340]. Shu sababli undagi islohotchilik va ozodlik g'oyalaridan qo'rquvga tushgan rus mustamlakachilar jurnal sahifalarini sinchiklab tekshirib bordilar [2].

Diniy, siyosiy, tarixiy, falsafiy va islom olamidani bahs etgan “Taorifi muslimin” haftalik jurnaliga 1910-yili Istanbulga ko'chib borgan tatar taraqqiyparvarlari Ahmad Tojiddin va Yoqub Kamol tomonidan asos solingan [11:394]. Abdurashid Ibrohimov uning bosh muharriri bo'lgan [3:1]. Nashriyot matbaa idorasi dastlab Istanbuldagi Marjon Ali Posho hovlisida, keyinchalik Boyazid chodirchilar ko'chasidagi idorada joylashgan. Jurnal 1910-yil 16-apreldan 1911-yil 2-fevralga qadar ikki haftada bir marta usmonli turkchasida chiqib turgan. Bir yilga yaqin muddat oralig'ida jami 32 son nashr etilib, maqolalarning asosiy yo'nalishi diniy, siyosiy, tarixiy, falsafiy va islom olami mavzularidan tarkib topgan. Qur'oni Karimning Oli Imron surasining 103-oyati “Allohnin arkonini mahkam tut-sangiz, halokatdan saalanib aolasiz” hamda Huiorot surasining 13-oyati “Ey insonlar! Sizlarni bir erkak va bir ayoldan yaratdik. Bir-biringiz bilan tanishishingiz uchun, sizlarni turli xalalar va qabilalarga avirdik. Albatta, Allohga ko'ra eng hurmatligingiz gunohlardan saqlanuvchi — taqvodoringizdir...”¹ oyatlari jurnalga shior qilib olingan.

¹ Hozirda IRCICA nomi ostida faoliyat yuritayotgan Islom xalqaro madaniyat tashkiloti ham shu shior ostida ish olib boradi.

Jurnalning bosh maqsadi 1-sondagi ilk maqolada batafsil tushuntirib o'tiladi. Unda Sharqdagi butun musulmon olami yot ellar qo'ldi ezilayotgani, zulm ko'rayotgani, o'zligini yo'qatayotgani, islom olami zaif holatda ekanligi va shu sababli ularga yordam qo'lini cho'zadigan, taraqqiyot va ozodlik sari yo'l ko'rsatadigan bir vosita o'laroq ushbu jurnal nashr qilinishga ahd qilinganligi bildiriladi. Garchi jurnal islom dini g'oyalari asosida musulmonlar hayotini isloh qilishni o'zining asosiy vazifasi deb bilsa-da, muharrirlar jamoasining kelib chiqishi va Istanbul-Qozon o'rtasidagi mustahkam aloqalar sababli uning sahifalarida Rossiya musulmonlarini ozodlikka chiqarish masalasi doim ustuvorlik qilgan [13]. Uning asl faoliyat markazida Rossiya musulmonlari ozodlik harakati turgan [12:14]. Xususan, Turkistonning qaram ahvoriga achingan muallif bosh maqolasida shunday fikrlar yoziladi: *"Vaqtla nur madaniyat islomiya ufqini tutgan Movaroun-nahr bugun zulmat ichkarisindadir. Musulmonlari esa zulm haqorat ostida ingraydir. Ustlaridan odob islomiya sekin-sekin yo'qolib o'rniga Hindiston usulidagi odat majusiya, Ovro'padan kelgan madaniyat deya bilingan bir taqim gus-tohliq, safohat joy olmish. Faqat ajabo! Qaysimizning quloqlarimiz bu ahvolni eshitmoqda, ko'zlarimiz guvoh bo'lmoqda, qalblarimiz esa qonamoqda. ...Faqat maaltaas-suf bu hola osif ishtihola boqubda lison hollarina tarjimon bo'lajak, dardlarina darmon bo'lajak matbuot yo'q huk-mindadir"* [4:2]. Umuman, jurnal o'sha davrda mustamlaka zulmi ostida ezilayotgan va huquqlari poymol bo'layotgan barcha musulmon xalqlari hayotidan so'zlovchi, o'z erki, huquqi, madaniyati uchun kurashishga chorlovchi, mustam-lakachilik siyosatini fosh qiluvchi vosita sifatida yuzaga kelgan edi.

"Taorifi muslimin" jurnalining maqsadlaridan yana biri Rossiyadagi musulmon turklar bilan Usmonli turklar yagona ittifoqqa birlashtirish maqsadini ham ko'zlagan [10:28].

Tadqiqot jarayonida jurnalda e'lon qilingan Turkiston tarixiga oid jami 20 ta maqola aniqlandi. Ushbu maqolalarning 3 tasi Turkiston general-gubernatorligi, 4 tasi Xiva xonligi va 13 tasi Buxoro amirligi tarixiga oid bo'lib, aksariyat maqolalarning muallifi ko'rsatilmagan.

Turkiston tarixi bilan bog'liq ilk maqola jurnalning 1910-yil 2-sonida "Buxoro tahlikada..." nomi bilan chop qilinadi. Unda 1910-yili Buxoroga Rossiya imperiyasidan 2 marta tekshiruv komissiyasi kelib, Buxoro hududidagi yer-larni hisoblab chiqqani, aholi soni va xazinaga tushadigan daromadlar haqida mahalliy ma'murlardan ma'lumotlar olganligi, ammo bu 1873-yili Rossiya bilan imzolangan shartnomaga zid ekanligi haqida so'z boradi. Maqolaning bosh g'oyasi rus komissiyasining faoliyati mazmun-mohiyatiga qaratilib, bu holat Buxoro davlatining ichki mustaqilligiga barham berish yo'lidagi hatti-harakat sifatida baholanadi. Shuningdek, Rossiyadan kelgan tekshiruv komissiyasi raisi (*senator Palen nazarda tutilgan – A. X.*) Buxoro qushbegisi orqali Buxoro mufitylaridan domla Ikrom bilan suhbat o'tkazish uchun uni o'z huzuriga chorlaganligi ham yozilgan. Lekin, domla Ikrom bu holat mutaassiblar tomonidan noto'g'ri talqin qilinishi mum-kinligini nazarda tutib unga rozi bo'lmagan [5:29-30]. Shunda rus ma'murini o'zi domla Ikrom uyiga tashrif buyurib, u bilan suhbat qurgan va undan mamnun ekanligini izhor qilgan. Bundan ko'rinadiki, domla Ikrom o'z nufuzi, aqli va ochiq fikrga egaligi bilan nafaqat Buxoro, balki butun Turkiston mintaqasida tanilgan shaxslardan biri bo'lgan. Rus mustamlakachilari domla Ikromni milliy islohotchilik harakatining yetakchisi deb bilgan. Shuning uchun Buxoroga yuborilgan rus komissiyasi zimmasiga u bilan suhbat o'tkazib, uning yaxshilab "tekshirish" vazifasi yuklatilgan.

Jurnalning 25-sonida esa "Buxoroli Abdurauf" taxallusi ostida Fitratning fors tilidagi *"Buxoro vaziri Nasrullo biy parvonachi afandi hazratlariga ochiq maktub"* [6:10]

nomli maqolasi nashr qilingan. Unda o'zi kabi islohot tarafdorlari nomidan "yangi tartiblarga ehtiyojlari borligi", "mamlakat idorasidagi xatolar tufayli o'lka taraqqiyotdan orqada qolib, xarob bo'layotgani", "qo'shbegini islohot tarafdori bo'lgan kishi sifatida ko'rishlarini va undan bu yo'lda xizmat qilishini umid qilayotganlari" ochiq maktub orqali bildirilgan. Umuman olganda, maqolada mavjud davlat tuzumini isloh qilishga qaratilgan chaqiriqlar asosiy o'rinni egallagan.

Xiva xonligi tarixiga oid maqolalarning dastlabkisi jurnalning 1910-yilgi 22-sonida mavjud. *"Xiva va islohot"* nomli ilk maqolada Muhammad Rahimxon II vafotidan keyin Xivada amalga oshirilgan islohotlar haqida hikoya qilinadi [7:359-360]. Isfandiyorxonning taxtga chiqishi davlat boshqaruv hayotida ijobiy o'zgarishlarga sabab bo'lgani alohida ta'kidlanadi. Xonning maorif, soliq, davlat boshqaruvi va ijtimoiy islohotlarga kirishgani haqida ma'lumotlar keltiriladi. Ayni paytda, bu islohotlar davomli bo'lsa, *"Xivaning Movarounnahrda mumtoz bir mamlakatga aylanishi"* ta'kidlanadi. Lekin, islohotlar davomiga ruslar yo'l bermasligi masalasiga to'xtalgan muallif o'z so'zlarini quyidagi jumlar bilan tugatadi: *"Faqat ajabo! u manhus murdor siyosat bunga yo'l berajakmi? Ishta bizlari eng ziyoda dushindiran nuqta burasidir. Qo'rqiyrizki, go'stardiklari shu asir hayot insoniyat va madaniyata xidmat edan ruslar tarafidan istiqloklarina yapilajaq bir suiqasdila natijalanmasun..."*.

Jurnalning yana bir sonida esa Isfandiyorxonning 1910-yilgi Islohot farmoni so'zma-so'z ko'chirib nashr qilinadi [8:375]. Yangi islohotlar o'tkazayotgani uchun Isfandiyorxonga *"...xon hazratlari g'oyat sof va buyuk yurakli, qalbinda millatning rafoh va saodatina chalishmoqdan boshqa bir amal dashimayan oliyanob vatanparvar bir hukmdor muhtaramdir"*, deb ta'rif beriladi [9:26].

Shuningdek, o'rganishlar natijasida jurnalning jami 32 sonida Turkiston mintaqasi tarixiga oid quyidagi maqolalar aniqlandi:

T/r	Maqola nomi	Muallifi	Chiqqan sana, soni va beti
1	Buxoro holi tahlikada...	Muallifi noma'lum	1910-yil 29-aprel, 2-son, 29-bet.
2	Buxoro holi tahlikada...	Muallifi noma'lum	1910-yil 13-may, 3-son, 47-bet.
3	Buxoroda xafiya usuli	Muallifi noma'lum	1910-yil 27-may, 4-son, 69-bet.
4	Buxorodan mak-tub	Abdulloh	1910-yil 8-iyul, 7-son, 119-bet.
5	Buxoro maktubi	Muallifi noma'lum	1910-yil 5-avgust, 9-son, 151-bet.
6	Buxorodan olgan bir varaqamiz	Muallifi noma'lum	1910-yil 27-avgust, 11-son, 183-bet.
7	Xivadan maktub (Hoja Xorazmning holati hozirasi)	Mulla Berdiquil Qori Mahmud	1910-yil 30-sentabr, 16-son, 260-bet.
8	Xiva va islohot	Shoh Ahmad	1910-yil 18-noyabr, 22-son, 359-bet.
9	Xiva xoni Isfandiyorxon tarafidan chiqaril-gan Farmoni oliy		1910-yil 25-noyabr, 23-son, 375-bet.
10	Buxoro vaziri Nasrullobiy par-vonachi afandi hazratlariga ochiq maktub	Buxoroli Abdurauf	1910-yil 8-dekabr, 25-son, 10-bet.
11	Xivada maktablar islohi	Shoh Ahmad	1910-yil 23-dekabr, 26-son, 26-bet.

12	Buxoro amiri Abdulahadxon hazratlarini vafoti munosabati ila	Abdurashid Ibrohim	1911-yil 12-yanvar, 29-son, 65-bet
13	Buxorodan maktub	Muallifi noma'lum	1911-yil 12-yanvar, 29-son, 73-bet
14	Buxoroda ijroot	Ahmad Tojiddin	1911-yil 12-yanvar, 29-son, 75-bet
15	Buxoro xoniya jadidi	Muallifi noma'lum	1911-yil 12-yanvar, 29-son, 79-bet
16	Buxoroda yong'in	Muallifi noma'lum	1911-yil 12-yanvar, 29-son, 79-bet
17	Turkiston falokat zodagoni	Ahmad Tojiddin	1911-yil 26-yanvar, 31-son, 101-bet
18	Buxoroda yangi amir	Sherik	1911-yil 26-yanvar, 31-son, 107-bet
19	Turkistonda safolat	Muallifi noma'lum	1911-yil 26-yanvar, 31-son, 109-bet
20	Turkiston zilzilasi uchun	Muallifi noma'lum	1911-yil 2-fevral, 32-son, 127-bet.

Turkiston mintaqasiga oid yuqoridagi maqolalarning aksariyat qismida asosan davlat hokimiyatining siyosiy ahvoli, hukmdorlarning siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy va

madaniy sohalarida yuritayotgan siyosati tahlil va tanqid qilinadi. Rossiyaning Turkiston o'lkasida olib borayotgan mustamlakachilik siyosatining asl mohiyati ochib beriladi. Buxoro va Xiva hukmdorlari rus mustamlakachilik siyosatining mazmun-mohiyatini to'la anglagan holda mutlaq istiqbolga erishish chora-tadbirlarini ko'rishga da'vat qilinadi.

Yuqoridagi ma'lumotlardan xulosa qilinsa:

"Taorifi muslimin" jurnali turkistonli oydin fikrli kishilar uchun senzura dan holi minbar vazifasini bajardi;

Usmonli davlati va xalqini Turkistondagi rus mustamlakachilik siyosati bilan tanishtirib bordi. Turkiy xalqlar do'stligi g'oyasini yoyishga intildi;

Butun Rossiya imperiyasi, shu jumladan, Turkistondagi ozodlik g'oyalarini yoyishga katta e'tibor qaratdi. O'z sahifalarida Turkiston, Buxoro va Xiva mintaqalaridagi qoloq va mustamlakachilik siyosiy boshqaruvni ayovsiz tanqid qildi. Hukmdorlarni yangi islohotlar o'tkazishga dav'at etdi. Islohotchilik harakatini qo'llab-quvvatladi.

Binobarin, unda o'z ifodasini topgan ma'lumotlar Turkiston mintaqasi tarixining kemtik sahifalarini to'ldirishda muhim manba o'laroq qimmatli ahamiyat kasb eta oladi.

Adabiyotlar

1. Matbuot olami yoki sababi ta'sis g'azeta (Tujjor). / "Tujjor" 1907-yil, 21-avgust.
2. O'zbekiston Milliy arxivi. I-461-fond. 728-ish.
3. "Taorifi muslimin" jurnali. 1910-yil 16-aprel. 1-son.
4. Maqsad. // "Taorifi muslimin" jurnali. 1910-yil 16-aprel. 1-son.
5. Buxoro tahlkada... // "Taorifi muslimin" jurnali. 1910-yil 29-aprel. 2-son.
6. Buxoroli Abdurauf. Buxoro vaziri Nasrullobiy parvonachi afandi hazratlariga ochiq maktub // 1910-yil 8-dekabr. 25-son.
7. Shoh Ahmad. Xiva va islohot. // "Taorifi muslimin" jurnali. 1910-yil 18-noyabr. 22-son.
8. Xiva xoni Isfandiyorxon tarafidan chiqarilgan Farmoni oliy. // "Taorifi muslimin" jurnali. 1910-yil 25-noyabr. 23-son.
9. Shoh Ahmad. Xivada maktablar islohoti. // "Taorifi muslimin" jurnali. 1910-yil 23-dekabr. 26-son.
10. Ahmet Kanlidere. Idil-Ural ve Turkistan'da fikir hareketlari: Dini islahçilik ve ceditçilik. -Istanbul: 2021.
11. Istanbul kütüphaneleri arap harfli süreli yayınlar toplu kataloğu (1828-1928). -Istanbul: 1986.
12. Sevda Özkaya. Meşrutiyet dönemi basınından örneklerle Türkistan. -Istanbul: 2016.
13. Qarang: <https://katalog.idp.org.tr/dergiler/60/tearuf-i-muslimin>

REZYUME. Ushbu maqolada XX asr boshlarida Turkiyada nashr qilingan "Taorifi muslimin" jurnali haqida ma'lumot beriladi. Jurnal sahifalarida yoritilgan Turkiston tarixi bilan bog'liq maqolalar tahlil qilinib, ularning mazmun-mohiyati va ko'lami ochib beriladi. Jurnal Turkistonning siyosiy, ijtimoiy va madaniy tarixi bo'yicha qimmatli manba ekanligi asoslanadi.

РЕЗЮМЕ. В статье даётся краткая информация о журнале «Таорифи Муслимин», который издавался в Турции в начале XX века. Анализируются опубликованные в журнале статьи по истории Туркестана, раскрывается их статистика и содержание. Показано, что журнал является важным источником для изучения политической, социальной и культурной истории Туркестана.

SUMMARY. This article gives us a brief information about the journal "Taorifi Muslimin" which was published in Turkey at the beginning of the 20th century. Published articles in the journal are based on the history of Turkestan are analyzed and their statistics and content are here in revealed. This has shown that the journal is an important source for studying the political, social and cultural history of Turkestan.

UDK 221(2024)

DEVELOPMENT OF THE BASICS OF FINGERING TECHNIQUE IN THE PIANO STYLE OF G.DEMESINOV'S MUSIC

G.I.Hojametova - PhD. professor

Nukus branch of the State Institute of Arts and Culture of Uzbekistan

Tayanch so'zlar: musiqa, fortepiano, partiya, ovoz, solist, sikl, tokkatina, nokturn.

Ключевые слова: музыка, фортепиано, партия, звук, солист, цикл, токкатина, ноктюрн.

Key words: music, piano, part, sound, soloist, cycle, toccatina, nocturne.

He created many works in all musical genres from symphony to song. These include symphonic works, works for chorus with symphony orchestra and arrangements of Karakalpak songs for voice and folk orchestra, a cycle of piano pieces for youth, chamber instrumental works, romances and songs. Being an innovator in many genres of professional academic music, the composer always strived to maximize the realization of his ideas and designs. According to musicologist, a member of the Union of Composers of Karakalpakstan D.Khudaibergenova "In the basis of all his works there is an original, creative thought, deep national origin" [1:31-33].

Honored Art Worker of Karakalpakstan, laureate of the Berdakh State Prize, composer and conductor Gaip Demesinov occupies one of the most honorable places among composers and art workers of the twentieth century. His contribution to the treasury of Karakalpak music and

his influence on the development of musical creativity of the country are exceptionally important. G. Demesinov is a composer who came to the musical art in the early 70s of the XX century. Gaip Demesinov's compositional work is multifaceted.

From an interview with the composer: "I was born in Karakalpakstan, in Kungrad. I know the language, culture, traditions, customs of the people and I cannot imagine myself outside of Karakalpak music. My first symphony is dedicated to the establishment of Soviet power in Karakalpakstan. Its first movement is called "Komsomolists". The second symphony "Bozatau" is about the historical past of the people, the ancient land of the Karakalpaks.

The piano concerti utilize the intonation and harmonic structure of instrumental melodies of the Karakalpak people. This principle is preserved in the Prelude and Fugue